

ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА ЯК ВАЖЛИВА СКЛАДОВА ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Актуалізовано проблему формування професійної компетентності майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти у процесі педагогічної практики. Проаналізовано наукові положення компетентнісного підходу до підготовки сучасного педагога, розкрито поняття «професійна компетентність». Педагогічну практику студентів визначено як невід'ємну складову частину педагогічної освіти, важливий чинник формування професійної компетентності майбутніх фахівців у галузі дошкільної освіти. Охарактеризовано види практики (педагогічну практику в групах дітей раннього віку; навчальну практику з основ природознавства та краєзнавства; педагогічну практику в групах дітей дошкільного віку; навчальну практику (підготовку до роботи в літній період); літню педагогічну практику; переддипломну педагогічну практику), в результаті якої студенти оволодівають професійними знаннями, вміннями, навичками, необхідними для виконання посадових обов'язків вихователя дітей раннього та дошкільного віку. З'ясовано, що в процесі педагогічної практики у студентів формуються такі фахові компетентності, як здатність самостійно і комплексно розв'язувати складні завдання та практичні проблеми в галузі розвитку, навчання і виховання дітей дошкільного віку із застосуванням теорії і методики дошкільної освіти; здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку базових якостей особистості; здатність до організації і керівництва ігровою (провідною), художньо-мовленнєвою і художньо-продуктивною діяльністю дітей раннього і дошкільного віку; здатність до формування у дітей раннього і дошкільного віку навичок здорового способу життя як основи культури здоров'я особистості. Виявлено, що ефективність формування професійної компетентності майбутніх фахівців у процесі педагогічної практики залежить від якісної теоретичної підготовки студентів з навчальних дисциплін професійного спрямування, яка сприяє успішному розв'язанню конкретних практичних завдань; вибору базових закладів дошкільної освіти для проходження практики та психолого-педагогічного супроводу та методичного забезпечення практики.

Ключові слова: педагогічна практика, професійна компетентність, педагог дошкільної освіти, компетентнісний підхід, професійна підготовка, загальні та фахові компетентності, готовність до педагогічної діяльності.

Модернізація системи освіти в Україні, її сучасні тенденції, динамічний розвиток суспільства актуалізують проблему формування професійної компетентності майбутніх педагогів, які працюватимуть в умовах сучасного закладу дошкільної освіти. Вимоги до вихователів постійно зростають та потребують від них усвідомленого ставлення до підвищення професіоналізму та створення себе як професіонала. Проблема формування професійної компетентності майбутніх фахівців дошкільної освіти в контексті розбудови національної системи освіти, сучасних гуманістичних підходів, тенденцій глобалізації та інтеграції набуває все більшого значення.

Виникає необхідність підготовки висококваліфікованих, конкурентоспроможних педагогів, готових працювати в нових умовах функціонування системи дошкільної освіти, які забезпечать ефективну організацію освітнього процесу сучасного закладу дошкільної освіти, створюючи умови для гармонійного розвитку дітей, міцну основу для їхнього подальшого навчання в школі.

Сучасний вихователь дітей дошкільного віку повинен володіти глибокими теоретичними знаннями, здійснювати інноваційну діяльність, вести дослідницьку роботу, мати власну педагогічну позицію, творчий потенціал, високу професійну культуру [5, с. 44].

Важливим чинником успішної фахової підготовки майбутніх вихователів, їх готовності до реалізації сучасних педагогічних ідей та впровадження інноваційних технологій в освітній простір закладу дошкільної освіти є педагогічна практика.

Проблема формування компетентного фахівця галузі дошкільної освіти є однією з актуальних у реформуванні сучасної педагогічної освіти. У працях сучасних науковців (Л. Артемова, Г. Беленькая, О. Богініч, А. Богущ, Н. Гавриш, Л. Загородня, К. Крутій, О. Кононко, Т. Поніманська, Г. Сухорукова) досліджено різні аспекти формування професійної компетентності майбутнього вихователя. У своїх дослідженнях вони розкривають вимоги щодо професійної компетентності вихователів закладів дошкільної освіти. Зазначимо, що теоретико-методологічну основу практичної підготовки вихователя становлять фундаментальні дослідження Л. Артемової, А. Богущ, О. Кононко, Т. Поніманської, Н. Лисенко, О. Савченко та ін.

Н. Горопаха та Т. Поніманська вивчали особливості організації та проходження студентами педагогічної практики за вимогами кредитно-модульної системи організації освітнього процесу. Практика розглядається науковцями як активна форма професійної підготовки, оскільки передбачає самостійне виконання професійних функцій на посаді вихователя [2, с. 4].

Мета статті – обґрунтувати значення педагогічної практики для формування професійної компетентності майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти.

Педагогічна практика у закладах дошкільної освіти є обов'язковим компонентом процесу фахової підготовки майбутніх педагогів, важливим етапом їхнього професійного зростання. Практична підготовка забезпечує встановлення безпосереднього зв'язку між теорією та практикою, оскільки в умовах реальної про-

фесійної діяльності відбувається інтеграція теоретичних знань і практичних умінь студентів, що зумовлює опанування ними відповідних компетентностей [8, с. 3].

Компетентність – динамічна комбінація знань, умінь і практичних навичок, способів мислення, професійних, світоглядних і громадянських якостей, морально-етичних цінностей, яка визначає здатність особи успішно здійснювати професійну та подальшу навчальну діяльність і є результатом навчання на певному рівні вищої освіти [3, с. 3].

Відповідно до проєкту «Тюнінг» виокремлюються фахові та загальні компетентності. Загальні компетентності – це знання, розуміння, навички та здатності, які мають універсальний характер. Загальні компетентності здобуваються в межах певної освітньої програми, надають додаткові перспективи для працевлаштування. Фахові компетентності є ключовими для здобуття будь-якого ступеня і безпосередньо пов'язані зі спеціальними знаннями предметної області [7, с. 26].

Питання підготовки майбутніх спеціалістів дошкільної освіти на засадах компетентнісного підходу висвітлили у своїх працях Г. Беленька, О. Богиніч, А. Богуш, З. Борисова, Л. Загородня, Н. Денисенко, І. Дичківська, Н. Казакова, Є. Карпова, Н. Лисенко, Л. Машкіна, М. Машовець, Л. Пісоцька, Т. Поніманська, Г. Сухорукова, Т. Танько. Зокрема, А. Хуторський, А. Миролібов, В. Софронова вважають, що компетентність – комплексна інтегральна характеристика особистості, яка включає смислові, світоглядні, операційно-діяльнісні якості. Поняття «компетентність» включає знання, уміння, навички, а також способи їх реалізації в діяльності (А. Журавльов, Н. Талізін та інші).

У сучасних умовах результатом фахової педагогічної підготовки, яка відображає рівень оволодіння системою педагогічних професійних знань, умінь, навичок, необхідних для виконання обов'язків педагога, є професійна компетентність, формування якої відбувається протягом навчання у закладі вищої освіти, зокрема під час педагогічної практики. Н. Нічкало наголошує, що професійна компетентність – це сукупність знань, умінь, необхідних для ефективної професійної діяльності, уміння аналізувати, передбачати наслідки професійної діяльності, використовувати інформацію [4, с. 78].

Беленька Г. зазначає, що професійна компетентність вихователя закладу дошкільної освіти характеризує його здатність виконувати професійні задачі діяльності на основі фахових знань і умінь, що інтегруються з розвитком особистісних, професійно значущих якостей, серед яких провідними є любов до дітей, що поєднується з вимогливістю, емпатія та комунікативність. Структурними компонентами професійної компетентності вихователя закладу дошкільної освіти є мотиви, системні знання, фахові уміння та професійно значущі якості особистості. Такі якості в результаті набуття особистістю професійного досвіду закріплюються і з часом посідають серед компонентів чільне місце. В умовах ступеневої підготовки у закладі вищої освіти професійна компетентність випускника визначається базовою і розглядається як здатність трансформувати особистісні та навчальні здобутки (знання, уміння, професійно значущі якості) у площину професійної діяльності [1, с. 23].

Основною метою педагогічної практики є оволодіння студентами сучасними методами, формами професійної діяльності, формування професійних умінь і навичок, необхідних для самостійного вирішення педагогічних завдань у реальних виробничих умовах; прищеплення студентам усвідомлення потреби в неперервній самоосвіті, самовихованні, в систематичному професійному самовдосконаленні.

У процесі педагогічної практики вирішуються такі завдання:

- ознайомлення студентів із системою освітньої роботи в закладах дошкільної освіти;
- встановлення та поглиблення зв'язку теоретичних знань студентів на основі практичного навчання з педагогічним процесом закладу дошкільної освіти, формування умінь використовувати знання в ході розв'язання конкретних освітніх завдань;
- формування у студентів психологічної готовності до майбутньої професійної діяльності, формування необхідних професійних умінь та розвиток особистісних якостей;
- оволодіння сучасними методами і формами педагогічної діяльності, новими прогресивними технологіями навчання та виховання;
- розвиток пізнавальної і творчої активності майбутніх вихователів, їхнього педагогічного мислення, формування дослідницьких умінь та навичок [6, с. 5].

У проєкті стандарту вищої освіти України підготовки здобувачів першого бакалаврського рівня вищої освіти галузі знань 01 Освіта, спеціальності 012 Дошкільна освіта, який розроблений згідно з вимогами Закону України «Про вищу освіту», до переліку компетентностей випускника включено інтегральну, загальну й спеціальні (фахові) компетентності [5, с. 6].

Процес формування професійної компетентності майбутніх вихователів під час педагогічної практики включає взаємопов'язані елементи освітнього процесу, які забезпечують формування у студентів таких компетентностей: здатності самостійно і комплексно розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі розвитку, навчання і виховання дітей дошкільного віку із застосуванням теорії і методики дошкільної освіти; здатності до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку базових якостей особистості; здатності до організації і керівництва ігровою (провідною), художньо-мовленнєвою і художньо-продуктивною діяльністю дітей раннього і дошкільного віку; здатності до формування у дітей раннього і дошкільного віку навичок здорового способу життя як основи культури здоров'я особистості та ін. [5, с. 8].

У зв'язку з підвищенням вимог до підготовки фахівців у педагогічному коледжі створена цілісна система педагогічної практики, в основі якої лежить комплексність, наступність, систематичність і безперервність, що передбачає єдність та взаємозв'язок окремих її етапів, урахування сучасних тенденцій розвитку освіти в Україні. На цій основі розроблена наскрізна програма практики студентів, які навчаються за спеціальністю 012 Дошкільна освіта, до якої включено відповідні компоненти професійної діяльності майбутнього вихователя.

Організаційна система проходження педагогічної практики студентами включає види практики, в результаті яких студенти оволодівають професійними знаннями, уміннями, навичками, необхідними для виконання посадових обов'язків вихователя дітей раннього і дошкільного віку, а саме: педагогічну практику в групах дітей раннього віку; навчальну практику з основ природознавства та краєзнавства; педагогічну практику в групах дітей дошкільного віку; навчальну практику (підготовку до роботи в літній період); літню педагогічну практику; переддипломну педагогічну практику.

Кожен вид практики передбачає формування фахових компетентностей, опанування студентами відповідних професійних функцій, містить конкретні завдання та зміст.

Першим етапом є пробна практика в групах дітей раннього віку, в процесі якої студенти другого курсу навчаються спостерігати та аналізувати педагогічний процес у групах дітей раннього віку в закладі дошкільної освіти, визначають його своєрідність; поглиблюють свої знання про особливості організації життєдіяльності дітей цього віку; оволодівають сучасними методами та формами організації освітнього процесу в групах дітей раннього віку, проводять ігри-заняття з різних розділів програми, організовують самостійну діяльність дітей; набувають професійних умінь, потрібних для догляду, розвитку, навчання і виховання дітей раннього віку. Впродовж практики у студентів формується відповідальне ставлення до професійної діяльності, потреба постійно поповнювати власні знання та творчо застосовувати їх на практиці [6, с. 8].

Педагогічна практика в групах дітей дошкільного віку проводиться на третьому і четвертому курсі. Програма передбачає проведення практикантами різнопланової організаційно-педагогічної та освітньої роботи, зумовленої виконанням обов'язків вихователя групи дітей дошкільного віку.

Метою практики є підготовка студентів до цілісного виконання функцій вихователя дітей дошкільного віку, формування вмінь організувати освітню роботу з дітьми, використовуючи різноманітні засоби, форми, методи; вирішувати конкретні освітні завдання з урахуванням умов групи і закладу дошкільної освіти, вікових та індивідуальних особливостей дитини, розвиток творчого підходу до педагогічної діяльності.

Особливості професійної підготовки майбутніх вихователів зумовлюють завдання педагогічної практики, зокрема, цілеспрямовано добирати методи, засоби, прийоми організації педагогічного процесу, прогнозувати результати їх застосування, враховувати динаміку розвитку кожної дитини і дітей групи; вдосконалювати педагогічні уміння та навички роботи з методичною літературою, дидактичними матеріалами, технічними засобами навчання, необхідними для підготовки та проведення освітньої роботи в закладі дошкільної освіти [6, с. 17].

Таким чином, під час проходження практики забезпечується формування таких фахових компетентностей: здатність до формування у дітей дошкільного віку первинних уявлень про предметне, природне, соціальне довкілля, властивості й відношення предметів; розвиток самосвідомості («Я» дитини і її місце в довкіллі); здатність до формування у дітей дошкільного віку елементарних уявлень про різні види мистецтва і засоби художньої виразності; здатність до розвитку в дітей дошкільного віку мовлення як засобу спілкування і взаємодії з однолітками й дорослими; здатність до формування у дітей раннього і дошкільного віку навичок екологічно доцільної поведінки та діяльності у природі; здатність до фізичного розвитку дітей, корекції і зміцнення їхнього здоров'я засобами фізичних вправ і рухової активності та ін. [5, с. 8].

Метою літньої педагогічної практики є формування вмінь застосовувати набуті знання в процесі вирішення педагогічних завдань під час літнього оздоровчого періоду (проводити фізкультурно-оздоровчі заходи, спрямовані на зміцнення здоров'я дітей, тощо) [6, с. 23].

Переддипломна практика є одним із важливих етапів фахової підготовки майбутніх педагогів у галузі дошкільної освіти. Вона проводиться на четвертому курсі у восьмому семестрі і є завершальним етапом практичної підготовки студентів. У ході практики створені умови для: професійної самореалізації, самовдосконалення особистості студента; опанування методів психолого-педагогічного дослідження, діагностування знань, умінь дітей; застосування різних форм роботи з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей дітей дошкільного віку. Студенти здійснюють освітню роботу в закладі дошкільної освіти, де поряд із традиційними використовують інноваційні педагогічні технології. Практиканти залучаються до вирішення творчих завдань, проектування педагогічного процесу з використанням таких інновацій, як: навчання ранньому читанню за методикою Л. Шелестової, театр фізичного розвитку та оздоровлення дітей М. Єфименка, елементи музейної педагогіки; методика використання карт розумових дій та коректурних таблиць Н. Гавриш, ТРВЗ тощо.

Студенти вивчають досвід педагогів-новаторів, виготовляють необхідний дидактичний матеріал та наочні посібники, організовують роботу з батьками. Практиканти проводять науково-дослідницьку роботу згідно з темою курсового дослідження. Підсумки переддипломної педагогічної практики обговорюються на педагогічній раді в закладі дошкільної освіти та на звітній конференції в коледжі.

Отже, даний вид практики передбачає формування таких компетентностей, як здатність до планування, складання прогнозів і передбачення наслідків своїх дій; здатність до вільного користування засобами сучасних інформаційних і комунікаційних технологій в організації навчання і виховання дітей дошкільного віку; здатність організувати різні форми роботи з батьками, залучення їх до проведення спільних педагогічних заходів, надання консультативно-методичної допомоги сім'ям у вихованні дітей та ін. [5, с. 8].

Формування професійної компетентності майбутніх фахівців у процесі педагогічної практики залежить від якісної теоретичної підготовки студентів з навчальних дисциплін професійного спрямування, яка сприяє успішному розв'язанню конкретних практичних завдань; вибору базових закладів дошкільної освіти для проходження практики, психолого-педагогічного супроводу та методичного забезпечення практики.

Ефективними формами та методами формування професійної компетентності у процесі педагогічної практики є настановчі й підсумкові конференції, інструктажі, індивідуальні бесіди, консультації; колективні обговорення проблем; творчі звіти, завдання; прогнозування; розроблення конспектів; аналіз та самоаналіз проведених занять та інших форм організації життєдіяльності дітей дошкільного віку.

У процесі педагогічної практики відбувається уточнення поглядів на зміст майбутньої педагогічної діяльності, можливості самореалізації і самоствердження в ній. Важливим є те, що під час проходження практики студенти починають ідентифікувати себе з образом професіонала, з образом «Я-вихователь». Практиканти дають самооцінку своєї особистості як вихователя, ділових особистісних якостей і здібностей, які забезпечать успішність подальшої педагогічної діяльності.

Висновки. Педагогічна практика – невід'ємна складова частина педагогічної освіти, важливий засіб формування професійної компетентності, що забезпечує глибоке поєднання теоретичної та практичної підготовки майбутніх фахівців, ефективну адаптацію студентів до реальних умов педагогічної діяльності, до освітнього процесу закладу дошкільної освіти, дозволяє самостійно й ефективно досягати цілей професійної діяльності.

Перспективи подальших досліджень щодо професійної підготовки студентів у процесі педагогічної практики вбачаємо в пошуку ефективних технологій удосконалення практичної підготовки студентів, шляхів підвищення її ефективності, в удосконаленні змісту в контексті формування професійної компетентності.

Використана література:

1. Бельська Г. В. Формування професійної компетентності сучасного вихователя дошкільного навчального закладу : монографія. Київ, 2011. 320 с.
2. Горопаха Н. М., Поніманська Т. І. Педагогічна практика за вимогами кредитно-модульної системи : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів напряму підготовки «Дошкільна освіта». Київ, 2009. 280 с.
3. Закон України «Про вищу освіту». *Голос України*. 2014. № 148. С. 4–67.
4. Професійна освіта: словник : навч. посібник / уклад. С. У. Гончаренко та ін. ; за ред. Н. Г. Ничкало. Київ : Вища школа, 2000. 380 с.
5. Стандарт вищої освіти України (Проект). Спеціальність 012 Дошкільна освіта / Міністерство освіти і науки України. Київ, 2017. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/visha-osvita/naukovo-metodichna-rada-ministerstva-osviti-i-nauki-ukrayini/proekti-standartiv-vishoyi-osviti>
6. Методичні рекомендації для проведення навчальної та педагогічної практики (напряму підготовки 6.010101 «Дошкільна освіта»). Луцьк, 2015. 134 с.
7. Методичні рекомендації для розроблення профілів ступеневих програм, включаючи програмні компетентності та програмні результати навчання / пер. з англ. Національного експерта з реформування вищої освіти Програми Еразмус+, д-ра техн. наук, проф. Ю. М. Рашкевича. Київ : ТОВ Поліграф плюс, 2016. 80 с.

References:

1. Bielienska, H. V. (2011). Formuvannya profesiinoi kompetentnosti suchasnoho vykhovatelja doshkilnoho navchalnoho zakladu [Modern trends in retail network in Ukraine]. Kyiv [in Ukrainian].
2. Horopakha, N. M., & Ponimanska, T. I. (2009). Pedagogichna praktyka za vymohamy kredytno-modulnoi systemy [Marketing distribution policy]. Kyiv [in Ukrainian].
3. Zakon Ukrainy Pro vyshchu osvitu : pryiniaty 1 lyp. 2014 roku № 1556-VII [Law of Ukraine on higher education from July 1 2014, № 1556-VII]. (2014, September 1). Holos Ukraine – Voice of Ukraine, 148, pp. 4-67 [in Ukrainian].
4. Honcharenko, S. U. (2000). Profesiina osvita: slovnyk [Vocational education : dictionary]. Kyiv : Vyscha shkola [in Ukrainian].
5. Standart vyshchoi osvity Ukrainy (Proekt). Spetsialnist 012 Doshkilna osvita [Higher Education Standard of Ukraine (Project). Specialty 012 Preschool education]. (n.d.). mon.gov.ua. Retrieved from <https://mon.gov.ua/ua/osvita/visha-osvita/naukovo-metodichna-rada-ministerstva-osviti-i-nauki-ukrayini/proekti-standartiv-vishoyi-osviti> [in Ukrainian].
6. Boiarchuk, S.I., Bubyn, A.O., Milishchuk, S.O., & Chyhryniuk, T.O. (2015). Metodychni rekomendatsii dlja provedennia navchalnoi ta pedagogichnoi praktyky (napriam pidhotovky 6.010101 «Doshkilna osvita») [Marketing distribution policy]. Lutsk [in Ukrainian].
7. Rashkevycha, Yu. M. Metodychni rekomendatsii dlja rozroblennia profiliv stupenevykh prohram, vkluchaiuchy prohramni kompetentnosti ta prohramni rezultaty navchannia [Metodychni rekomendatsii dlja rozroblennia profiliv stupenevykh prohram, vkluchaiuchy prohramni kompetentnosti ta prohramni rezultaty navchannia]. (Yu. Rashkevycha, Trans). Kyiv: TOV Polihraf plus [in Ukrainian].

Boiarchuk S. I., Bubin A. O. Pedagogical practice as an important component forming the professional competence of future preschool education

In the article the problem of forming the professional competence of the future preschool teachers during the pedagogical practice is actualized. The academic foundations of the competence approach to the modern teacher preparation are analyzed, the essence of the «professional competence» concept is revealed. Students pedagogical practice is determined as an integral part of pedagogical education, an essential factor in shaping the professional competence of the future specialists in the preschool education field.

The types of practice are characterized (pedagogical practice in the groups of very young children; educational practice of the fundamentals of natural science and local lore study; pedagogical practice in preschool children groups; educational practice (preparation to work in the summer period); summer pedagogical practice; pre-diploma pedagogical practice, after which students possess professional knowledge, skills, abilities necessary for fulfilling the duties of early and preschool children's teacher.

It is defined that during the pedagogical practice students develop their professional competencies such as the ability to solve complex problems and practical problems independently and comprehensively in the field of the development, education and upbringing of preschool children implementing the theory and methodology of preschool education; the ability to develop basic personality traits of the early and pre-school children; the ability to organize and guide the play (leading), artistic-speaking and artistic-productive activities of early and preschool children; the ability to develop healthy lifestyle habits of early childhood and preschool children as a basis for a personal health culture.

It is determined that the effectiveness of the professional competence formation of the future professionals in the process of pedagogical practice depends on qualitative theoretical students training at the disciplines of professional orientation, which contributes to the successful solution of the specific practical problems; the selection of the basic pre-school educational institutions for practical training and psychological and pedagogical support and methodological enforcement of practice.

Key words: pedagogical practice, professional competence, preschool education teacher, competence approach, vocational training, general and professional competences, readiness for pedagogical activity.

UDC 37.013

DOI <https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series5.2019.71.08>

Bulharu N. B.

**BASIC ASPECTS OF THE FORMING PROFESSIONAL COMPETENCIES OF STUDENTS
IN A TECHNICAL HIGHER EDUCATION INSTITUTION**

The article is devoted to the research of the formation of professional competencies among students of technical universities. The issues of training a professionally competent specialist are disclosed in the article. The research by scientists on the formation of competency issues regarding various activities is analyzed in detail. After analyzing the scientific psychological and pedagogical literature it was revealed that at the moment the generally methodological guidelines for the formation and use of funds of assessment tools for assessing competencies have not yet been formed. In particular, among scientists there is no single view on the concept meaning of «competence», «competency» and a clear idea of their relationship. The approaches and forms of work that can meet the current student demand and form the necessary competencies, professional and personal qualities of future specialists are considered in the article. It has been established that it becomes mandatory not only to use new scientific knowledge in the educational process, but also to include creative search in educational activities.

The feasibility of using the competence approach in the vocational training of students of technical universities is substantiated. The theoretical aspects of the system for assessing the level of professional competence are analyzed. The approaches to the interpretation of the concepts of «competency» and «competence» to the characteristic levels of their formation and definition criteria in the scientific and pedagogical literature are considered. The article notes that competence is a personal property of a person, the potential ability and willingness of an individual to cope with various tasks that are formed in the activity and integrate the semantic attitude to it.

The main qualities and criteria of technological effectiveness of the educational process at the university are clearly described in the article. It is reasonably indicated that the scientific and methodological support of vocational training doesn't keep pace with the rapid development of information technologies in the field of education, requires the modernization of the training of future specialists. Therefore, further research is required to identify the factors and conditions for the formation of professional competence using network technologies.

Key words: competency, competence, formation of professional competencies, level of development of professional competence, professional competence of technical universities students.

The relevance of research is determined by the fact that Ukraine's entry into the world educational community causes changes in the nature of vocational education and its orientation to «free development of man», creative initiative, responsibility for the work quality, professional independence, ability to grow professionally and the mobility of future professionals. A university graduate should have both professional and general cultural competencies, because modern conditions in the labor market require universities to train specialists with, have psychological stability, readiness for overload, stressful situations, the ability to go out of them, the ability to work in a team, accept independent decisions, have the initiative, ability to innovate, the ability to make choices, to use limited resources efficiently, perform professional responsibilities, the ability to negotiate and so on [8].